

ശുചിത്വമിഷൻ

1. സെപ്തംബർ 2017 വരെയുള്ള 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ പദ്ധതി പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട്

സംസ്ഥാന പ്ലാൻ ഫണ്ട് പദ്ധതികൾ

(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)

ക്രമ. നമ്പർ	സംസ്ഥാന പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വകയിരുത്തൽ (2017-18)	വരവ് (2017-18)	ചെലവ് (2017-18 വകയിരുത്തലിൽ നിന്നും)	ആകെ ചെലവ് മുൻ വർഷ വകയിരുത്തൽ ഉൾപ്പെടെ	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതത്തിന്റെ ചെലവ് ശതമാനം
1	2217-80-800-71 ശുചിത്വകേരളം (അർബൻ)	1909.00	477.00	286.76	907.16	47.52%
2	2515-00-101-68 ശുചിത്വ കേരളം (റൂറൽ)	5167.00	1291.75	510.50	1402.82	27.15%

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ

(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)

പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വകയിരുത്തൽ (2017-18)			വരവ് (2017-18)			ചെലവ്	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതത്തിന്റെ ചെലവ് ശതമാനം
	കേന്ദ്ര വിഹിതം	സംസ്ഥാന വിഹിതം	ആകെ	കേന്ദ്ര വിഹിതം	സംസ്ഥാന വിഹിതം	ആകെ		
സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമം) 2515-00-101-65	6150.00	4100.00	10250.00	9802.23	6534.82	16337.05	15331.69	149.57%

(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)

പദ്ധതികൾ	ബഡ്ജറ്റ് വകയിരുത്തൽ			വരവ്			ചെലവ് മുൻ വർഷത്തെ നീക്കിയിരുന്നില്ലാത്തതിൽ നിന്ന്	ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതത്തിന്റെ ചെലവ് ശതമാനം
	കേന്ദ്ര വിഹിതം	സംസ്ഥാന വിഹിതം	ആകെ	കേന്ദ്ര വിഹിതം	സംസ്ഥാന വിഹിതം	ആകെ		
സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (നഗരം) 2217-65-191-71 2217-05-192-70	10312.50	3437.50	13750.00	0.00	0.00	0.00	183.06	1.79%

സംസ്ഥാന പ്ലാൻ ഫണ്ട് പദ്ധതികൾ

ശുചിത്വകേരളം (റൂറൽ) - 2515-00-101-68

ശുചിത്വകേരളം (അർബൻ) - 2217-80-800-71

തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമാലിന്യ പരിപാലനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തതയിലെത്തിക്കുന്നതിനും മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സാങ്കേതികമായും സാമ്പത്തികമായും സഹായിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണ ശേഷി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങൾക്കായി ശുചിത്വ കേരളം റൂറൽ പദ്ധതിയും നഗര പ്രദേശങ്ങൾക്കായി ശുചിത്വ കേരളം അർബൻ പദ്ധതിയുമാണ് ഉള്ളത്.

ആധുനിക അറവുശാലകൾ ക്രിമിനോറിയങ്ങൾ, സെപ്റ്റേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകൾ എന്നിവ കൂടെ സ്ഥാപിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം നേരിടുന്ന മാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് അന്തിമപരിഹാരം ആകുകയുള്ളൂ. ഈ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിയുമായി ചേർന്ന് കൊണ്ട് ഒട്ടേറെ നൂതന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ശുചിത്വമിഷൻ രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ പ്രധാന നഗരങ്ങളിലും ചുരുങ്ങിയത് ആധുനിക രീതിയിലുള്ള ഒരു അറവുശാല എങ്കിലും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാണ് ശുചിത്വ മിഷൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഒരു ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിൽ ഒന്ന് എന്ന കണക്കിൽ എങ്കിലും ക്രിമിനോറിയം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ് പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഈ മേഖലയിൽ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാതൃകാപരമായ പദ്ധതികളെ കുറെ കൂടി വിപുലപ്പെടുത്തി ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടെ വിപുലമാക്കുവാനും ലക്ഷ്യമിടുന്നുണ്ട്.

ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി ശുചിത്വമിഷൻ, “മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും സ്വാതന്ത്ര്യം” ക്യാമ്പയിൻ 2017 ആഗസ്റ്റ് 15 ന് സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി തുടക്കം കുറിച്ചു. ആഗസ്റ്റ് 6 മുതൽ 13 വരെ സംസ്ഥാനമാകെ 68,66,332 വീടുകൾ സന്ദർശിച്ച് അവസ്ഥാനിർണ്ണയ പഠനം നടന്നു. 1869 പേർക്ക് ജില്ലാതലത്തിലും പരിശീലനവും, ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും വാർഡ് തലത്തിലുമായി 3,03,722 വോളന്റിയർമാരുടെ പരിശീലനവും 1021 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജനപ്രതിനിധികളുടെ സന്ദർശനവും നടത്തുകയുണ്ടായി. അവസ്ഥാ നിർണ്ണയ ശേഖരണത്തിൽ നിന്ന് ഓരോ പ്രദേശത്തിനു വേണ്ട പദ്ധതികൾ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ റിവിഷൻ പ്രോജക്ടിലൂടെ രൂപീകരിക്കുന്ന പ്രക്രിയ നടന്നുവരുന്നു. (പ്രവർത്തന പട്ടിക അനുബന്ധം - 1)

മാലിന്യ സംസ്കരണം

മാലിന്യസംസ്കരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് 01.04.2016 മുതൽ ശുചിത്വ മിഷൻ 437 പ്രോജക്ടുകൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ജില്ല തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ അനുബന്ധം - 2

ഈ വർഷം ശുചിത്വ കേരള റൂറൽ പദ്ധതിയിൽ 1402.82 ലക്ഷം രൂപയും ശുചിത്വ കേരളം അർബൻ പദ്ധതിയിൽ 907.16 ലക്ഷം രൂപയും സെപ്തംബർ 2017 വരെ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ഇനം തിരിച്ചുള്ള ചെലവ് വിവരങ്ങൾ അനുബന്ധം - 2 (എ))

കക്കൂസ് മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന നിർവ്വഹണത്തിന്റെ യന്ത്രവൽക്കരണം

മനുഷ്യ വിസർജ്ജ്യങ്ങളുടെ ശേഖരണം, നീക്കം ചെയ്യൽ, മറവു ചെയ്യൽ യന്ത്രവൽക്കരണ പ്രക്രിയ പൂർത്തീകരണം എന്നീ പ്രക്രിയകൾക്കായി 10 കോടി രൂപ ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2017-18 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ സാമൂഹിക വികസനവും പഞ്ചായത്ത് മേഖലയിലാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിന്റെ നിർവ്വഹണ ഏജൻസി സംസ്ഥാന ശുചിത്വ മിഷനാണ്. 2515-00-101-68 (പ്ലാൻ) എന്ന ശീർഷകത്തിൽ, ശുചിത്വ കേരളമെന്ന പരിപാടിയിലെ പുതിയ ഘടകമായ “കക്കൂസ് മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന നിർവ്വഹണത്തിന്റെ യന്ത്രവൽക്കരണം” പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. തുടർന്ന് 2017 ജൂലൈ മാസം 7-ാം തീയതി ഈ മേഖലയിലുള്ള വിദഗ്ദരുടെ ഒരു ആലോചനായോഗം ശുചിത്വമിഷൻ സംഘടിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത യോഗത്തിന്റെ തീരുമാനപ്രകാരം കേരളത്തിന്റെ അനുപചാരിക മേഖലയിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന ശുചീകരണ തൊഴിലാളികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ഒരു സർവ്വേ നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചു. കൂടാതെ ഇത്തരം തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ വിശദമായി മനസ്സിലാക്കി അവർക്ക് ഒരു പുനരധിവാസ പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിലേയ്ക്കായി ഒരു പഠനം നടത്തുന്നതിനും തീരുമാനിച്ചു. ഇത്തരം തൊഴിലാളികൾക്ക് സംരക്ഷണ ഉപകരണങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിന് GIZ എന്ന സംഘടനയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. ശുചീകരണ തൊഴിലാളികൾക്കായി സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക സംരക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിന് ശ്രീ.വി.എൻ.ജിതേന്ദ്രൻ ഐ.എ.എസ് (Rtd.) ന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു സമിതി രൂപീകരിക്കുകയും ആദ്യയോഗം 2017 ആഗസ്റ്റ് മാസം 8-ാം തീയതി കൂടുകയും പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹണത്തിന് ഉതകുന്ന തീരുമാനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

വിശദമായ പഠനം നടത്താൻ തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി മെഡിസിൻ വിഭാഗത്തെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. സർവ്വേ, കേരള അസോസിയേഷൻ ഓഫ് പ്രൊഫഷണൽ സോഷ്യൽ വർക്കേഴ്സ് (KAPS) എന്ന സംഘടന മുഖേനെ ശുചിത്വമിഷൻ നടത്തും. ഇതിനായുള്ള പ്രാരംഭ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

കിഫ്ബി

മാലിന്യ സംസ്കരണ മേഖലയിൽ പുതിയ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് കിഫ്ബി മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2017-18 സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആധുനിക മാംസ സംസ്കരണശാല (ആധുനിക

അറവുശാല) നിർമ്മാണത്തിനായി 100 കോടി രൂപയും ആധുനിക വാതക ശ്മശാന നിർമ്മാണത്തിനും പുനരുദ്ധാരണത്തിനുമായി 100 കോടി രൂപയും Construction of Scientific Sanitary Landfill നു വേണ്ടി 150 കോടി രൂപയും 14 സെപ്റ്റേജ് യൂണിറ്റുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി (ഓരോ ജില്ലയിലും ഓരോ യൂണിറ്റു വീതം) 150 കോടി രൂപയും ആണ് കിഫ്ബി പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ടി പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി അർബൻ ഡയറക്ടറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു Special Purpose Vehicle (SPV) രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് കമ്പനിയുണ്ടാക്കുന്നതിന് 14.09.2017-ാം തീയതി ബഹു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ നടത്തിയ യോഗത്തിൽ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ SPV നിലവിൽ വരുന്നതുവരെ ആധുനിക മാംസ സംസ്കരണശാല, ആധുനിക വാതക ക്രിമിറ്റോറിയം എന്നിവയുടെ DPR തയ്യാറാക്കുന്നതിനായുള്ള നടപടികൾ ശുചിത്വമിഷൻ നിർവ്വഹിക്കണമെന്നാണ് തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രൊപ്പോസലുകൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ ആധുനിക മാംസ സംസ്കരണശാലകളുടെ നടത്തിപ്പിനായി ഒരു കോർപ്പറേഷനും ഒരു ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും 9 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കൂടി ആകെ 116.99 കോടി രൂപയുടെ പ്രോജക്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആധുനിക വാതക ശ്മശാന നിർമ്മാണത്തിനായി ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും 16 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ആകെ 12,49,80,000 രൂപയുടെ പ്രൊപ്പോസലുകൾ ശുചിത്വമിഷൻ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയുടെ DPR തയ്യാറാക്കി വരുന്നുണ്ട്.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ)

രാജ്യത്ത് ശുചിത്വ സൗകര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്ക് ആക്കം കൂട്ടുന്നതിനും നിർമ്മൽ ഭാരത് അഭിയാൻ പദ്ധതി കാലോചിത മാറ്റങ്ങളോടെ 2014 ഒക്ടോബർ 2 മുതൽ സ്വച്ഛ് ഭാരത് (ഗ്രാമീൺ) എന്ന പദ്ധതിയായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങൾ 2016 നവംബർ 1 ന് പരിപൂർണ്ണ വെളിയിട വിസർജ്ജന വിമുക്ത പ്രദേശമായി ബഹു. മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിച്ചു. 941 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ പുതിയതായി 1,74,720 കുടുംബങ്ങളിൽ വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക ശൗചാലയങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകിയാണ് ഗ്രാമങ്ങളെ വെളിയിട വിസർജ്ജന വിമുക്ത പ്രദേശമായി പ്രഖ്യാപിച്ചത്. 1,74,720 വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക ശൗചാലയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിലേക്ക് ആകെ 20966.40 ലക്ഷം രൂപാ ചെലവഴിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിവിധ സർക്കാർ/സർക്കാരിതര ഏജൻസികളിൽ നിന്നും 4.50 കോടി രൂപ സി.എസ്.ആർ ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഇതുപയോഗിച്ച് ദുർഘട പ്രദേശങ്ങളിൽ ശൗചാലയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് അധികമായി ചെലവ് വന്ന തുക കണ്ടെത്തുന്നതിനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഭൗതികവും ധനപരവുമായ പട്ടിക അനുബന്ധം - 3

ശുചിത്വ മിഷൻ ഹരിത കേരള മിഷന്റെ പ്രവർത്തനത്തോടു ചേർന്നു കൊണ്ട് ഖരദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് സാമ്പത്തിക സഹായം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഗ്രാമ

പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പരമാവധി 20 ലക്ഷം രൂപ വരെ പ്രോജക്ട് തുക അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ജില്ല തിരിച്ചുള്ള സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ) പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് അനുബന്ധം -4.

സ്വച്ഛ്താ ഹി സേവ കാമ്പയിൻ

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ ന്റെ ഭാഗമായി കേന്ദ്ര കുടിവെള്ള ശുചിത്വ മന്ത്രാലയത്തിന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം സംസ്ഥാനത്ത് സ്വച്ഛ് ഹി സേവ (ശുചിത്വമാണ് സേവനം) കാമ്പയിനും സ്വച്ഛ് സങ്കൽപ്പ - സെ - സ്വച്ഛ് സിദ്ധി കാമ്പയിനും ശുചിത്വമേഖലയിലെ നവീന ആശയങ്ങളും, നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ മത്സരം സംഘടിപ്പിച്ചതിൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് രണ്ടു വിഷയങ്ങളിലായി ഒന്നും രണ്ടും സ്ഥാനം ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രപതി മുതൽ സാധാരണ ജനങ്ങൾ വരെ പങ്കാളി കളാവുക എന്ന വ്യത്യസ്തത ഈ കാമ്പയിനിനുണ്ട്. സെലിബ്രിറ്റികൾ മുതൽ ജനപ്രതിനിധികൾ വരെ അവരവരുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഈ കാമ്പയിൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാണ്.

കേരളത്തിൽ സംസ്ഥാന ശുചിത്വ മിഷന്റെയും തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിലും, പഞ്ചായത്തുകളിലും ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു. പൊതു സ്ഥലങ്ങളും, മാർക്കറ്റുകളും, റോഡുകളും, തീര പ്രദേശങ്ങളും, വിനോദ സഞ്ചാരകേന്ദ്രങ്ങളും, ബോട്ട് ജെട്ടികളും ശുചീകരിച്ചു. എൻ എസ് എസ് യൂണിറ്റുകളും, സന്നദ്ധ സംഘടനകളും, സ്കൂൾ കുട്ടികളും, കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളും ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടു. (പ്രവർത്തന പട്ടിക അനുബന്ധം -5)

ജനങ്ങൾക്ക് ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫോട്ടോകൾ MyGov.in എന്ന പ്രത്യേക പോർട്ടലിലും ആപ്റ്റിലും അപ്ലോഡ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (നഗരം)

പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

രണ്ട് ഘടകങ്ങൾക്കാണ് ഫണ്ട് ലഭ്യമായിട്ടുള്ളത്

1. വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക ശൗചാലയ നിർമ്മാണം

കൊച്ചി നഗരസഭയിലെ 126 എണ്ണം ശൗചാലയം കൂടി പൂർത്തിയാക്കിയാൽ കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ നഗരസഭകളും 29,597 എണ്ണം ശൗചാലയം നിർമ്മിച്ച് (സ്വയം പ്രഖ്യാപിത) വെളിയിട വിസർജ്ജന രഹിത (ഒ.ഡി.എഫ്) സ്ഥലങ്ങളാകും. 20 നഗരസഭകൾ ഒ.ഡി.എഫ് ആയി കേന്ദ്ര പാർപ്പിടവും നഗരകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രാലയം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ള നഗരസഭകളുടെ പരിശോധന ഒക്ടോബർ 2ന് (പുതുക്കിയ മാനദണ്ഡമനുസരിച്ച്) നഗരസഭകൾ ശൗചാലയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ഡേറ്റാ

എൻട്രി പൂർത്തിയാക്കുവാനുണ്ട്) ശേഷം നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. (ജില്ല തിരിച്ച വിവരം അനുബന്ധം 6)

2. വിവരവിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ (ഐ.ഇ.സി)

2017-18 വർഷം ഫണ്ട് ഒന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല. 2017 ഏപ്രിൽ 1 ലെ ഓപ്പണിംഗ് ബാലൻസ് അനുസരിച്ച് 1022.81 ലക്ഷം രൂപ ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ 22/9/17 വരെ 140.21 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട് (882.6 കോടി രൂപ നീക്കിയിരിപ്പുണ്ട്). ലഭിച്ച ഫണ്ടിന്റെ 50% തുക നഗരസഭകൾക്ക് ആവശ്യാനുസരണം നൽകുവാനുള്ളതാണ്

സംസ്ഥാന ശുചിത്വ മിഷൻ വിപുലമായ ഐ.ഇ.സി. പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നഗരസഭകൾക്ക് രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായി 356.41 ലക്ഷം രൂപ മുൻകൂറായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പ്രവർത്തന പ്രചാരണത്തിനും 2018 ജനുവരി 4ന് നടക്കുന്ന സ്വച്ഛ് സർവ്വേക്ഷണന്റെ പ്രവർത്തന പ്രചാരണത്തിനും ഐ.ഇ.സി തുക ചെലവഴിയ്ക്കുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നഗരസഭകളിൽ നിന്നും ധനവിനിയോഗ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഉടനടി ലഭ്യമാക്കി അടുത്ത ഗഡു തുക അനുവദിച്ചു നൽകുന്നതാണ്.

തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക ശൗചാലയ നിർമ്മാണം

വ്യക്തിഗത ഗാർഹിക ശൗചാലയ (IHHL) നിർമ്മാണത്തിന് ഒരു യൂണിറ്റിന് 5333/- രൂപ വച്ച് 59,384 എണ്ണത്തിന് 3167 ലക്ഷം രൂപ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഗരസഭകൾക്ക് അവർ ആവശ്യപ്പെട്ട IHHL (44,274) എണ്ണത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള 2361 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിച്ചു നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇനി ടി ഘടകത്തിന് നഗരസഭകൾക്ക് തുക ആവശ്യമായി വരില്ല. സംസ്ഥാന മിഷനിൽ ഈ ഇനത്തിൽ 2332.19 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിയിരിപ്പായി നിൽക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാന ശുചിത്വത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഉന്നതാധികാര സമിതിയുടെ തീരുമാന പ്രകാരം നീക്കിയിരിപ്പ് തുക പൊതു ശൗചാലയം, കമ്മ്യൂണിറ്റി ശൗചാലയം, യൂറിനൽ എന്നിവ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കാം എന്ന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിഗത ശൗചാലയ നിർമ്മാണത്തിന് കേന്ദ്ര- സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 75:25 നു പകരം 60:40 ആയി കണക്കാക്കി സംസ്ഥാനം 5 കോടി രൂപ അധികം അനുവദിച്ചു. അത് സംസ്ഥാനം ഏതെങ്കിലും ഘടകത്തിൽ ഇനി അനുവദിക്കേണ്ടി വരുന്ന തുകയിൽ കുറവ് ചെയ്യാമെന്ന് ശുചിത്വത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള സംസ്ഥാന ഉന്നതാധികാര സമിതി തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി.

2. ഖരമാലിന്യ പരിപാലനം

ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായി പ്രോജക്ട് കോസ്റ്റിന്റെ 35% തുക ഗ്രാന്റ്/വി.ജി.എഫയായി സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭിയ്ക്കും. ഈ ഇനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ലഭിക്കേണ്ടത് 121.35 കോടി രൂപയാണ്. 18/7/2017 കൂടിയ ശുചിത്വത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഉന്നതാധികാര സമിതി ടി തുക ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനത്ത് നാല് സാനിട്ടറി ലാന്റ് ഫിൽ സ്ഥാപിയ്ക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിശദമായ പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് (ഡി.പി.ആർ) സമർപ്പിക്കുന്ന മുറയ്ക്കാണ് കേന്ദ്രം ഫണ്ട് അനുവദിയ്ക്കുന്നത്. ഒരു സാനിട്ടറി ലാന്റ് ഫിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 100-200 ഏക്കർ വരെ സ്ഥലം ആവശ്യമാണ്. അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ ഈ ഘടകത്തിൽ പുരോഗതി കൈവരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു സാനിട്ടറി ലാന്റ് ഫില്ലിന് ലീച്ചേറ്റ് ട്രീറ്റ്മെന്റ്, പുറംതള്ളുന്ന ഗ്യാസ് മാനേജ്മെന്റ്,മോണിറ്ററിംഗ് സെല്ലുകൾ,സർവൈലൻസ് സംവിധാനം തുടങ്ങിയ അനുബന്ധ ഘടകങ്ങളും നിർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സാനിറ്ററി ലാന്റ് ഫിൽ മോഡ്യൂളുകളായാണ് നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത്.

3. ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ

മാലിന്യ ഉൽപാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഡിസ്പോസിബിൾ സാധനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കി, കഴുകി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്ന പാത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് പ്രചാരം കൊടുക്കുകയും, ശേഷം ഉണ്ടാകുന്ന ജൈവമാലിന്യം അതാത് സ്ഥലങ്ങളിൽ തന്നെ കമ്പോസ്റ്റിലൂടെ വളമാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോളിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വം. മാലിന്യം രൂപപ്പെടുന്നതിന്റെ അളവ് പകുതിയോളം കുറയ്ക്കുന്നതിനും അജൈവ വസ്തുക്കൾ വലിച്ചെറിയുന്നതും, കത്തിക്കുന്നത് മുലവുമുള്ള ഗുരുതര ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സാധിക്കും. വൻ ജന പങ്കാളിത്തമുണ്ടാകുന്ന ഉത്സവങ്ങളിലും ആഘോഷങ്ങളിലും, മേളകളിലും, വിവാഹങ്ങളിലുമെല്ലാം ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിക്കുന്നത് വൻതോതിലുള്ള മാലിന്യ ഉൽപാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുന്നതിന് സഹായകരമാണ്.

നമ്പർ	ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ/പൊതുപരിപാടികൾ
1.	തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ/കളക്ടറേറ്റുകൾ
2.	സത്യപ്രതിജ്ഞ ചടങ്ങുകൾ
3.	ആറ്റുകാൽ പൊങ്കാല
4.	നിയമസഭ/തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ ഇലക്ഷനുകൾ.
5.	സ്കൂൾ കലോത്സവങ്ങൾ
6.	കല്യാണങ്ങൾ
7.	മേളകൾ
8.	ആലപ്പുഴ/ആറന്മുള വള്ളംകളി
9.	മതപരമായ ആഘോഷങ്ങൾ

ശുചിത്വമിഷൻ നൂതന വികസന പദ്ധതിക്കുള്ള അവാർഡ്

ശുചിത്വമിഷന്റെ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനത്തിന് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ 2015 ലെ അവാർഡിന് അർഹമായി. 5 ലക്ഷം രൂപയും പ്രശസ്തി പത്രവും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളും അടങ്ങുന്നതാണ് അവാർഡ്. കഴിഞ്ഞ ഫെബ്രുവരി 13 ന് സെക്രട്ടറിയേറ്റ് ദർബാർ ഹാളിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ മുഖ്യമന്ത്രി അവാർഡ് സമ്മാനിച്ചു. പൊതു ജന സേവനങ്ങളിൽ നവ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന സർക്കാർ സർക്കാരിതര സംഘടനകളെയും സ്ഥാപനങ്ങളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ അവാർഡ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ മേഖലയിലെ 2015 ലെ അവാർഡാണ് ‘ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ’ എന്ന ആശയം പ്രാവർത്തികമാക്കിയതിന് ശുചിത്വമിഷൻ നേടിയത്. സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിനു വേണ്ടി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഗവൺമെന്റിന്റെ (IMG) നേതൃത്വത്തിലുള്ള വിദഗ്ദ്ധ സമിതിയാണ് അവാർഡിനായുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുത്തത്.

അനുബന്ധം - 1

“മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്ര്യം”
സംസ്ഥാനതലക്രോഡീകൃതറിപ്പോർട്ട്

വാർഡുതലസർവ്വേയും പ്രതിജ്ഞാസംഗമം പ്രവർത്തനങ്ങളും

ക്രമ നം.	പ്രവർത്തനങ്ങൾ	ശ്രാമ പഞ്ചായത്ത്	മുനിസിപ്പാലിറ്റി	കോർപ്പറേഷൻ	ആകെ
1.	സംസ്ഥാനതല RP പരിശീലനം				150
2.	ജില്ലാതല പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ	1412	372	85	1869
3.	ബ്ലോക്ക്തല പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ.	941	66	5	1012
4.	ബ്ലോക്ക്തല പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവരുടെ എണ്ണം.	14231	9875	1146	25252
5.	വാർഡ്തലത്തിൽ പരിശീലിപ്പിക്കപ്പെട്ട വോളന്റിയർമാരുടെ എണ്ണം	238028	30520	9922	278470
6.	എത്ര സ്വാകരുകൾ സർവ്വേ നടപടികളിൽ പങ്കെടുത്തു.	124565	23644	6226	154435
7.	എത്ര വീടുകൾ വീവരശേഖരണ സ്കാഡുകൾ സന്ദർശിച്ചു.	5622552	896383	347397	6866332
8.	എത്ര തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ സർവ്വേ നടപടികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു	941	87	6	1034
9.	പ്രഖ്യാനം നടത്തി പ്രതിജ്ഞാചൊല്ലിയ തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ (എണ്ണം)	940	73	6	1019
10.	ശുചിത്വസംഗമം നടന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ (എണ്ണം)	909	71	6	986
11.	ശുചിത്വസംഗമം നടന്ന വാർഡുകൾ (എണ്ണം)	13781	1974	285	16040
12.	ജനപ്രതിനിധികളുടെ സന്ദർശനം നടന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ (എണ്ണം)	941	74	6	1021
13.	ജനപ്രതിനിധികളുടെ സന്ദർശനം നടന്ന വാർഡുകൾ (എണ്ണം)	15520	2110	343	17973
14.	ജനപ്രതിനിധികളുടെ സന്ദർശനം നടന്ന വീടുകൾ (എണ്ണം)	248743	60725	1870	311338
15.	എം.പി, എം.എൽ.എ. മാരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടായിരുന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ (എണ്ണം)	109	24	5	138
16.	മികവാർന്ന ശുചിത്വസംഗമം പരിപാടികൾ നടന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ (എണ്ണം)	321	31	4	356

- ക്രോഡീകരണം 08-09-2017 ഓടുകൂടി പൂർത്തീകരിക്കും

അനുബന്ധം 2

മാലിന്യ സംസ്കരണസംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്
01-04-2016 മുതൽ ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകിയ
പദ്ധതികളുടെ എണ്ണം

ക്രമ നം.	ജില്ല	പഞ്ചായത്ത്	കോർപ്പറേഷൻ	മുനിസിപ്പാലിറ്റി	ആകെ
1	തിരുവനന്തപുരം	19	5	9	33
2	കൊല്ലം	18	1	11	30
3	പത്തനംതിട്ട	3	0	3	6
4	ആലപ്പുഴ	17	0	1	18
5	കോട്ടയം	21	0	3	24
6	ഇടുക്കി	9	0	0	9
7	എറണാകുളം	51	0	16	67
8	തൃശ്ശൂർ	77	1	7	85
9	പാലക്കാട്	25	0	3	28
10	മലപ്പുറം	35	0	3	38
11	കോഴിക്കോട്	25	1	2	28
12	വയനാട്	3	0	0	3
13	കണ്ണൂർ	58	1	7	66
14	കാസറഗോഡ്	0	0	2	2
ആകെ		361	9	67	437

സെപ്തംബർ 2017 വരെയുള്ള 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ പദ്ധതി പുരോഗതിറിപ്പോർട്ട്
(രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)

ക്രമ നം.	ഇനം തിരിച്ചുള്ളിലവുകൾ	ശുചിത്വകേരളം (അർബൻ) 2217-80-800-71	ശുചിത്വകേരളം (റൂറൽ) 2515-00-101-68
1.	മാലിന്യ സംസ്കരണം	463.27	178.92
2.	മഴക്കാല പൂർവ്വശുചീകരണം	378.38	1100.00
3.	തീവ്രമായവിവരവിജ്ഞാന വ്യാപന (പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ശേഷിവികസനം)	47.22	20.09
4.	ട്രാൻസാക്ഷൻ ഫീസ്	18.29	0
5.	ഭരണ പരമായചെലവ	0	103.81
	ആകെ	907.16	1402.82

സ്വച്ഛ് ഭാരത മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ)
വെളിയിടവിസർജ്ജന വിമുക്ത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിർമ്മിച്ചുനൽകിയ വ്യക്തിഗതഗാർഹികശൗചാലയങ്ങൾ

ക്രമ നം.	ജില്ല	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുടെ എണ്ണം	നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കിയ വ്യക്തിഗതഗാർഹികശൗചാലയങ്ങളുടെ എണ്ണം	ചെലവഴിച്ച തുക (രൂപയിൽ)
0	1	2	3	4
1	തിരുവനന്തപുരം	73	14211	170532000
2	കൊല്ലം	68	12777	153324000
3	പത്തനംതിട്ട	53	10182	122184000
4	ആലപ്പുഴ	72	14985	179820000
5	കോട്ടയം	71	9141	109692000
6	ഇടുക്കി	52	21081	252972000
7	എറണാകുളം	82	7808	93696000
8	തൃശൂർ	86	3002	36024000
9	പാലക്കാട്	88	23075	276900000
10	മലപ്പുറം	94	12011	144132000
11	കോഴിക്കോട്	70	12799	153588000
12	വയനാട്	23	13777	165324000
13	കണ്ണൂർ	71	7182	86184000
14	കാസർഗോഡ്	38	12689	152268000
		941	174720	2096640000

സ്വച്ഛി ഹി സേവ, സംസ്ഥാനതല പരിപാടികൾ (15 സെപ്തംബർ മുതൽ ഒക്ടോബർ 2, 2017 വരെ)

പ്രർത്തനങ്ങൾ	തരം	എണ്ണം
പ്രചരണ പരിപാടിയുടെ ഉദ്ഘാടനവും ശുചിത്വ സത്യപ്രതിജ്ഞയും	വാർഡ്	2568
	പഞ്ചായത്ത്	309
	മുൻസിപ്പാലിറ്റി	28
	മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	2
	ഓഫീസുകൾ	428
	വീദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ	1129
	മറ്റുള്ളവ	112
ശുചിത്വത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അയൽക്കൂട്ട ചർച്ചകളും യോഗങ്ങളും	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	764
	മുൻസിപ്പാലിറ്റി	139
	മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	51
ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മത്സരങ്ങൾ	ചർച്ചകൾ	31
	പ്രസംഗങ്ങൾ	40
	ഉപന്യാസരചന	58
	കിസ്	46
	സ്കിറ്റ്	2
	ചിത്രകല	47
	ഡ്രെയിംഗ്	95
	പോസ്റ്റർ	85
	കാർട്ടൂൺ	14
	ബാനർ	9
	മറ്റുള്ളവ	9
പ്രദർശനം	മുൻസിപ്പാലിറ്റി	12
	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	18
പദയാത്ര, ശുചിത്വ സംഗമം, സമ്മാനദാനം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	142
	മുൻസിപ്പാലിറ്റി	69
		പങ്കെടുത്തവരുടെഎണ്ണം
ശ്രമദാൻ, പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കൽ	മാർക്കറ്റ്	1257
	വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രങ്ങൾ	633
	ജലസ്രോതസ്	1148
	പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ	2077
	പാർക്കുകൾ	345
	റെയിൽവേസ്റ്റേഷനുകൾ	410
	ബസ്സ്റ്റാന്റുകൾ	469
	മറ്റുള്ളവ	938

അനുബന്ധം -6

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (നഗരം) പദ്ധതിയുടെ വ്യക്തിഗത ഗാർഹികശൗചാലയത്തിന്റെ ഭൗതിക നേട്ടം

ക്രമ നം	ജില്ലകളുടെ പേര്	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ എണ്ണം	ഭൗതികലക്ഷ്യം	നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കിയത്	ഒ.ഡി.എഫ് ആയി പ്രഖ്യാപിച്ച മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ എണ്ണം
1	2	3	4	5	6
1	തിരുവനന്തപുരം	5	6317	6317	5
2	കൊല്ലം	5	3397	3397	5
3	പത്തനംതിട്ട	4	1673	1673	4
4	ആലപ്പുഴ	6	1711	1711	6
5	കോട്ടയം	6	1395	1395	6
6	ഇടുക്കി	2	445	445	2
7	എറണാകുളം	14	3426	3300	13
8	തൃശ്ശൂർ	8	2546	2546	8
9	പാലക്കാട്	7	894	894	7
10	മലപ്പുറം	12	2058	2058	12
11	കോഴിക്കോട്	8	2855	2855	8
12	വയനാട്	3	912	912	3
13	കണ്ണൂർ	10	1198	1198	10
14	കാസർഗോഡ്	3	770	770	3
		93	29597	29471	92

